

Diplomová práce TF JU

Autorka: Žaneta Masnerová

obhajoba září 2012

Název: Drogová závislost u dětí a mládeže v ústavní výchově

Posudek oponenta:

Předložená práce je opravenou verzí textu, který autorka neobhájila v loňském roce. Pokud si čtu svůj loňský posudek, vidím, že obsahuje jak principiální pochybnosti, tak řadu detailních výhrad. Autorka bezesporu na přepracování textu značný díl práce odvedla. Pokud se týká detailních výhrad, ty jsou vzaty v potaz. Výsledný text ovšem zůstává nezbaven oněch principiálních pochybností; přičítám to dílem své menší důraznosti v minulém posudku a dílem tomu, že autorka si na revizi práce ponechala méně času či spíše tomu, že svou pozornost soustředila na vypořádání detailů a ztratila potřebný odstup od pohledu (a otázky hlubšího přepracování) na revizi celku. Jednou z přetrvávajících výhrad tedy zůstává absence zřetelnějšího důrazu na sounáležitost s profilem oboru – Etika v sociální práci. Otázka k obhajobě – kde by ve své práci nacházela možná témata směřující k etice sociální práce?

V úvodu autorka píše, že by svou práci ráda dokladovala, že děti v DD užívají drogy. Domnívám se, že je lépe, pokud autor diplomové práce něco zkoumá, než když chce dokladovat, že věci jsou tak jak si myslí že jsou. Pokud se týká dále uvedené vlastní formulace cíle, ta již odpovídá danému typu práce – získat přehled o úrovni kouření, pití alkoholu, užívání drog ve vybraném DD. Je ovšem otázkou, zda lze tento cíl naplnit rozhovorem se sedmi obyvateli a několika zaměstnanci, nicméně do určité míry zřejmě ano. Mou pochybnost nezpůsobuje jen počet (výběr) respondentů, ale i kvalita – hodnověrnost jejich výpovědí. Občas autorka na toto téma poukáže, ale hlubší úvaha mi chybí. Jako jednu z otázek k obhajobě navrhuji „možné zkreslování údajů respondenty a jeho důvody“.

Poznámky k vlastnímu zpracování:

Na řadě míst v teoretické části si kladu otázku, zda souvisí s cílem práce – to bylo jednou z principiálních výhrad již loni. Autorka, pravda, text někde v tomto směru „vyčistila“, jinde doplnila explicitním zdůvodněním, že (a proč) daná pasáž s cílem práce souvisí. Tuto snahu si cením, vidím za ní ovšem více snahu vyhovět oponentovi, než pochopení věci samé; další možný pochopitelný důvod pak vidím v tom, že když autorka už jednou danou věc k textu připojila, není pro ni jednoduché se jí vzdát; explicitní zdůvodnění pak působí trochu uměle, násilně. Tak například na jednom místě řeší problematiku deprivace, její příčiny atd. do takových podrobností, že cíl práce drogy u dětí vybraného DD je mimo zorný obzor. Podobně u problematiky CAN – kde bych navíc zpochybnil tezi, že rodiče mají své dítě přemrštěně rádi, neovládají své pudy a sexuálně je zneužívají – sexuální zneužívání nechápu jako přemrštěnou lásku.

Popis nařízení ústavní péče chápu také jako příliš detailní v kontextu práce, zde autorka uvádí, že se

ústavní péče nařizuje též z „objektivních důvodů“ když je matka hospitalizována apod. - předchozí uvedené důvody jsou tedy „neobjektivní“? Pokud autorka uvádí časový kontext slova „Dnešní situace“, bylo by dobré uvést nějaké vročení. Nepřípadně detailní mi připadají např. údaje o rutinním přivítání dětí při příchodu, údaje o hostech přicházejících do domova, o tom jak děti připravují klub deskových her, jejich bodový systém.. a řada dalších.

Kapitola 5.3. je nazvána „Vztah dětí a mládeže ke kouření“, přičemž její závěr už téma kapitoly zcela přesahuje.

K teoretické části pak autorka připojila mezinárodní studii zabývající se užíváním návykových látek u evropských dospívajících. Toto doplnění považuji za zdařilé, poskytlo jí také referenční rámec pro pojednávání výsledků vlastního výzkumu.

Ve vlastním výzkumu autorka uvádí, že respondenti byli vybráni náhodným výběrem – neuvádí z jakého vzorku a jak tento výběr probíhal. V kapitole 9. „Analýza dat“ se občas odchýlí od analýzy ke komentářům – (s. 61, 63, 66). Výzkum je ale zpracován v dobré logické struktuře.

Pokud se týká použitého jazyka, občas připomíná vyprávěcí styl (úvod, popis rozhovorů ve výzkumné části); některé skutečnosti se v textu opakují. Chyby a překlepy se v práci objevují v průměrné míře.

Závěr: Práci posuzuji v kontextu jejího vývoje, tj. její první verzi, vlastní námitky, jejich vypořádání. Z tohoto hlediska autorka prokazuje schopnosti nutné k obhajování předloženého textu. Chápu, že s přepracováváním textu teprve získávala zkušenosti a že došla k poučení, že vypořádávání detailních připomínek nás může odvést od základní úvahy nad textem. Z tohoto hlediska hodnotím na práci znatelný pokrok a doporučuji ji k obhajobě.

Květen 2012

Alois Kříšťan

